

NYILATKOZAT. ¹⁾

zon elvtől vezéreltetve, hogy minden ember' kötelessége, a közjó' előmozdításához tehetsége szerint járulni: elhatároztam magamat, munkásságomat azon ügynek szentelni, melynek fontosságát mindinkább kezdjük érezni a hazában, — értem a nőnevelést.

A nemzetet családok teszik. A család' lelke, középpontja az anya. Csöndes, de szakadatlan hatása által ő ad irányt a nevelkedő nemzedéknek, s valamint testi épiséget az anya' hű s okszerű ápolásának köszön a gyermek, úgy a jellem' első s elhatározó alapját is ő veti meg a fiatal kebelben. Történet és mindennapi tapasztalás bizonyítja, hogy szilárd jellemű, kitűnő férfiak általában erős telkű, nemes érzésű anyák' szülőttei.

A nők' nevelését tehát lelkesmeretes figyelembe venni szigorú kötelessége minden hazafinak.

Nálunk a nőnevelés eddig csaknem kizárólag külföldi egyénekre volt bízva, s ez okból minden szorgalom mellett, mely le-

ányaink' kiképzésére fordított, bennök, midőn kiléptek a cselekvőség' terére, midőn a család általok alakult, oly hiány mutatkozott, mely teljes nemzeti létünkre homályt vont. — Nőink nem neveltettek magyarrakká, — nem ápolatott bennök azon szent tűz, melynek lángja a hon' egyes polgárait egy nagy és hatalmas egésszé olvasztja. Idegenként álltak nőink a hazában.

A multon okulva átlátjuk már most, hogy a nőnevelésnek is, mint sok egyébnek é hazában, nemzeti alapon kell nyugodni. Mindenfelől hallani azon ohajtást, bár keletkeznének közöttünk oly nőnevelő intézetek, melyek a magasb műveltség' igényeit kielégítenék a nemzeti szellem' földőzése nélkül. — Addig míg hatalmasak' hozzájárultával nagyszerű alakban létesülhetne egy nemzeti nőnevelőintézet, a dolgot magánkörben egyeseknek kell megkezdeni. Azért azon szülők előtt, kik az eddigi nevelés' hiányait érzik s engem bizalmukkal megtisztelni méltóztatnak, ezenel késznek nyilatkozom, leányaik' nevelését, bizonyos föltételek alatt magamra vállalni, s azt a legjobb oktatók' segélyével személyes fölügyelése alatt vezérelni, főczélul tűzvéni ki magamnak nevédekaim' szellemi, erkölcsi s aesthetikai kiképzését, nemzeti érzelem s hon iránti kegyelet' föntartásával.

NEVELÉSI TERV' ALAPVONÁSAL.

Nevelésre fölvételnek 8—12 éves leánykák.

¹⁾ Csak a legnagyobb örömmel üdvözölhetjük a lelkes grófnét e téren, mely, igazat szólva, elég parlagon áll honunkban. Csak nagy szíveknek van megadva ennyire fölülemelkedni előítéleteken, s csak ily nemes lelkektől lehet emberfajnevelést várunk. Bárminél nagyobb részvétellel találkozná ez intézet.

Egy nevelőné s több oktatók által ezen tárgyak taníttatnak : világtörténet, hazai történet, általános és hazai földleírás, természetismeret, természettan, tábla- és szószámvetés, mythologia, szépirás, magyar nyelvtan, helyesírás, franczia, német nyelvtan, és társalgás, fogalmazás e három nyelven irodalom, vallás, minden felekezet' tulajdon papja által. Rajzolás, táncz, kézimunkák. — A szülők' kíváncsára külön díj mellett : zongora, ének, olasz nyelv stb.

A tudományok magyarul taníttatnak, — mert az anyai nyelv csak így válhatik tökéletes sajátává a nevelődőknek.

Az idegen nyelvek szorgalommal taníttatnak, nem csak nyelvtan szerint, hanem gyakorlatilag is.

El lesz kerülve a tanításban a száraz, untató módszer, s a tudat a gyakorlati tételre vitelik át, gyűjtemények' stb használása által.

Hogy a tanulásbeli előmenet' megvizsgálása ne csak képmutatássá váljék : ünnepélyes próbatételek, díjosztások stb nem fognak tartatni; a helyett lesznek minden előkészület nélkül gyakori próbatételek minden két hónap s félév' utolsó napján, melyekre szülők, rokonnak meghívás nélkül megjelenhetnek. — Ezen elrendezést azért tartom legjobbnak, mivel illy igénytelen, de igazi próbatételek, mellőzve a hiúság' ingerét, arra szoktatják a nevelődőket, hogy mintegy önmagának tanul számot adni, azon előmenetelről, melyet bizonyos idő alatt tett.

A külső dolgok' elrendezésében, ruházat, bútorzat stben, csinosság, rend s egyszerűség szolgál alapelvül.

Gondos figyelem' tárgya lesz a nevelők' testi nevelése. — Valamint a szellemi kiképzésben, mesterkélt és erőltetés ferdeséget szül : ugy a test is csak akkor fejlődik egész épességében, ha a természet működéseiben nem gátoljuk. — Egyszerűen készített egészséges eledel, szabad levegő, mozgás, a testet nem szorító öltözet, tanulási órák' czélszerű felosztása

s a fiatal kor' éltető napja, — kedv, derűség, — ezekben a nevelődőket részesítvén, testi, lelki jólétét biztosítjuk.

FÖLVÉTELI FÖLTÉTELEK.

Tanítás, tartás, lakás, mosás és szolgáltatás, minden nevelődő után jár egy évre 350 pengő forint (félévenként előre).

Zongoratanításért (hetenként háromszor) 80 pengő ft egy évre.

Mellékköltségek csak tankönyvekért, író-, rajzoló- s dolgozószerekért, orvosi látogatásért és gyógyszeriekért járnak; ezekről szoros számadás vitetik és félévenként a szülőkkel közöletetik. Mit kell minden nevelődőknek magával hozni belépéskor, az ide csatolt jegyzékben van följegyezve.

A nevelődő' folyótele 2 hónapi bejelentés után történhetik. Kiléptét pedig 6 hónappal előre tudatni szükséges.

JEGYZÉK.

Minden nevelődő a szükséges ruházaton és fehérneműn kívül hoz magával : 1 vas nyoszolyát, 1 ruhaszekrényt, 1 kis asztalkát, tükröt, fésűket, keféket, szivacsot, mosdótálat, 1 madráczot, párnát, 1 téli s egy nyári paplant, lepedőket és párnahéjakat, 1 abroszt, 6 asztalkendőt.

Minden darab a nevelődő' nevével meg legyen jegyezve.

Minden nevelődő köteles himnlóltási s egészségügyi bizonyítványt előmutatni.

A nevelődő' ruházati kikészítésénél — a főnebb kimondott elvnel fogva — a legnagyobb egyszerűség és tartósság vételessék figyelembe.

Pesten jun. 3-kán 1846.

TELEKI BLANKA.

ÉLETBÖLCSESEG.

Ha a szerencse (ezt már nem hiszem)
Nyakamba vetne egy pár milliót;
Azt sem tudom, illy sok mennyit teszen.
Ki tudja tennék én is véle jót?
Azt gondolom : számolni kellene;
Drágább időm, nem gondolok vele.